

STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE V VELIKI BRITANIJI

Stuart J. Riley, New Techniques in Staff Training in Social Security Organisations: the British Experience.

International Social Security Review, 37, 1984, št. 3, str. 289-299.

Članek prikazuje nekatere metode strokovnega izpopolnjevanja delavcev s področja socialnega varstva v Veliki Britaniji. Uspešno opravljanje delovnih nalog ni odvisno le od predhodne izobrazbe delavca, temveč tudi od nenehnega strokovnega izpopolnjevanja. Zaradi nenehne stiske s časom in zahtev po takoj opravljenem delu pa ostanejo potrebe po izpopolnjevanju mnogokrat v ozadju. To velja za vsako državno organizacijo, še posebej pa za področje zdravstvenega in socialnega varstva, kate-rega osebje je nenehno pred zahtevo, naj takoj pomaga ljudem, ki potrebujejo pomoč.

Za potrebe strokovnega izpopolnjevanja na področju zdravstvenega in socialnega varstva 60 tisočev delavcev v več kot 500 regionalnih in krajevnih uradih skrbi mreža 16 izobraževalnih centrov s 300 zaposlenimi učitelji s polnim delovnim časom. Poleg tega imajo bolj specializirani centri svoje lastne izobraževalne centre.

Večji del strokovnega izpopolnjevanja poteka na tradicionalen način, zlasti pri obravnavi celovitih strokovnih vsebin. Na področju socialnega varstva to pomeni predvsem usposabljanje za vodenje zahtevnejših postopkov. Od novih delavcev zahtevajo, da se seznaniijo z zakonskimi določili in predpisi s področja socialnega

skrbstva in varstva, kakor tudi z zapletenimi postopki, ki zagotavljajo, da sistem učinkovito deluje. Preden novi delavec prevzame določene naloge in obveznosti, se mora vključiti v program izobraževanja, ki traja od 4-19 tednov. Izobraževanje zajema predavanje v izobraževalnih centrih kakor tudi praktično delo na delovnem mestu. Določen del izobraževanja predvsem pisarniških delavcev poteka v obliki samoizobraževanja. Na osnovi določenega programa morajo delavci na svojem delovnem mestu izdelati določene naloge, ki jih nato preverjajo; kasneje pa se lahko vključijo v nadaljne izobraževanje.

Strokovno izobraževanje je potrebno tudi na področjih, kot so tehnike intervjuvanja, supervizija in vodenje. Poleg tradicionalnih metod dela v obliki predavanj, razprav in igranja vlog, pa na tem področju igra vse pomembnejšo vlogo uporaba raznih video tehnik in mikro računalnika.

Video tehnike v raznih oblikah uporabljajo že več kot 13 let. Video so najprej uporabljali za snemanje in predvajanje posnetkov intervjujev, ki jih je učitelj najprej pred študenti prikazal v živo. Istočasno so osnovali ločeno enoto, ki je posnetke pripravljala vnaprej. Z izpopolnjevanjem tehnične opreme lahko sedaj ta enota posname veliko število video trakov za izobraževalne namene (metode intervjuvanja, supervizije itd.); ukvarja pa se tudi s snemanjem trakov bolj splošnega značaja o samem delovanju sektorja kot tudi s posnetki v komercialne namene.

Prednosti uporabe video kaset so predvsem v tem, da lahko na ta način študente seznani z različnimi situacijami,

ki bi jih sicer morali najprej odigrati v živo. Video tehnika omogoča tudi presnemavanje trakov kot tudi možnosti, da prikazovanje posnetka od določenem trenutku zaustavimo in študentje lahko razpravljajo o določenih problemih ali o možnostih razrešitve problema.

Vnaprej posneti trakovi imajo seveda tudi svoje slabosti, saj vseh možnih situacij nikakor ne morejo zajeti. Določeni podatki na traku lahko tudi zelo hitro zastarijo. Da bi premagali takšne probleme in razširili uporabo videa v izobraževalne namene, so opremili centra z zaprto krožno televizijo. Majhne studije s pritrjeno kontrolno kamero so povezali z prostori, kjer učitelj nadzira kamero in video recorder. Glavni namen uporabe te tehnike je, da omogočijo študentom, vaditi razne tehnike intervjuja pred kamero ločeno od drugih. Študent lahko poskusi zaigrati intervju, ali vadi določene vidike medosebnih odnosov, učitelj pa si beleži pomanjkljivosti ali nepravilnosti, o katerih kasneje razpravlja s študentom. Ko študentje premagajo strah pred kamero (nekateri je prav zelo strah), zelo cenijo to možnost za izboljšanje svojega izvajanja ob razpravi o napakah. O posnetku lahko razpravljajo s celo skupino študentov, če pa tega ne želijo, lahko samo z učiteljem. Uporaba te metode je izvedljiva v zelo majhnem prostoru.

V zadnjem času vse bolj uporabljajo mobilno kamero z monitorjem.

Pouk poteka v večjem razredu s skupino študentov. Študenti se zelo hitro privadijo na vso tehnično opremo, ki je za to potrebna, in mnogi imajo rajši snemanje v skupini kot posamezno pred fiksirano kamero. Tudi fizična prisotnost učitelja bolj pozitivno deluje na študenta. Mobilna kamera omogoča, da snemanje ustavimo in razprav-

ljamo ob določenih sekvencah ali pa celotno izvajanje posnamemo in šele nato sledi razprava. Pri tej metodi pa je bolje, če sodelujeta dva učitelja, eden skrbi za vsebino, drugi pa za snemanje.

V zadnjih 18 mesecih so v vse urade socialnega varstva v Veliki Britaniji uvedli mikro računalnike, s katerimi naj bi posodobili razna pisarniška opravila. V tem času so na področju usposabljanja kadrov za uporabo računalnikov prišli do določenih spoznanj glede samih metod takšnega izpopolnjevanja kot tudi uporabe mikroračunalnika v izobraževalne namene.

Uvajanja v uporabo mikroračunalnikov ne morejo izvajati le strokovnjaki s področja računalništva, temveč predvsem za to usposobljeni učitelji. Uporaba mikroračunalnika zahteva mnogo praktičnih izkušenj, ki jih kadri ne morejo pridobiti le na delovnem mestu, temveč predvsem v zato namenjenih centrih, kjer lahko študentje delajo tudi napake in se ne bojijo, da bi poškodovali opremo. Ugotovili so, da je najbolje, da za enim računalnikom vadi 2 študenta, največ pa 6. Učilnice s 4-5 računalniki so povezane s centralo, kjer učitelji nadzirajo 6-10 študentov. Mnogi ljudje čutijo odpor do vsake nove tehnologije in tako tudi do uporabe računalnikov. Zato je treba pred začetkom praktičnih vaj na to računati in študentom s primernim splošnim delom uvajanja približati to področje dejavnosti.

Uporaba mikroračunalnika se je izkazala tudi kot zelo učinkovito učno pomagalo na področju samoizobraževanja kadrov. Ko osvojijo osnovne tehnike programiranja, lahko z uporabo računalnika svoje znanje testirajo na sa-

mem delovnem mestu. Učne pakete, zasnovane na osnovi uporabe mikror računalnika, lažje distributirajo kot cele kupe knjig in delovnih zvezkov in zastarele diske je takoj možno zamenjati z novimi.

V zadnjem času tudi vodstveno osebje usposablja za uporabo računalnikov pri razreševanju bolj zahtevnih problemov odločanja. Študenti spoznajo ne le možne odgovore na vprašanja, temveč tudi procese, ki pripeljejo do določenih odgovorov.

Lidiya Kunič